

Ormánság

- Az Ormánság néprajzi-történeti tájegység a Dél-Dunántúlon, Baranya megyében, a Dráva folyó mentén. Természetföldrajzi képét legnagyobb részben a déli határfolyó alakította ki, a Dráva síkján elhelyezkedő síkvidéki tájegység.
- A térség lélekszáma maximálisan mintegy 10000-re tehető, de a legnagyobb település (Sellye) lélekszáma is alig haladja meg a kétezret. A második legnagyobb ormánsági település Vajszló lélekszáma már jócskán kétezer alatt van.
- A népszámlálási adatok szerint a térség lakosságának 87%-a magyar, 12%-a horvát, 6%-a pedig cigánynak vallja magát. Ezzel ezek az adatok azonban – a statisztikusok saját bevallása szerint - kevésbé tükrözik a valóságot, a tájegységben igen magas a romák aránya, akik kifejezetten az ormánsági kultúra részévé váltak.
- Egykoron a térség protestáns, többségében református parasztcsaládok által benépesített terület volt, melynek nyomait ma is nagy számban megtalálhatjuk az ormánsági kistelepüléseken. Komoly építészeti és művészeti értékeket képviselnek a térség – mára sokszor elhagyatott – templomai.

- ❖ *A térség gazdasági élete igen gyenge lábakon áll, Magyarország minden szempontból egyik legrosszabb helyzetű térségéről beszélünk. A kistérség gazdasága tradicionálisan az agráriumhoz kötődött és kötődik a mai napig. A rendszerváltással az egyébként is kevés ipari vállalkozás többsége megszűnt, tönkrement, valamint számos hagyományos mezőgazdasági szövetkezet csődbe jutott még a politikai rendszer átalakulását megelőzően. A jelenlegi helyi vállalkozók nagyobb része önfoglalkoztató kényszervállalkozás, számottevő tőkeerős nagyfoglalkoztató egyáltalán nincs is köztük.*
- ❖ *Az Ormánságra jellemző az egészen elaprózott településszerkezet, a községek legnagyobb része 200 fő alatti törpefalu. Ezek a községek földrajzi helyzetükből adódóan (déli határvidék), nagyobb települések közelségének hiánya miatt rendkívül távol esnek a fejlődő-gyapardó gazdaság általános helyszíneitől. E településekre jellemző, hogy semmilyen közszolgáltatás nem érhető el, tíz kilométerekre van sokszor a posta, az iskola, az orvos. Ennek az elzártságnak következtében a tehetősebb, több anyagi lehetőséggel bíró, vagy képzettebb családok régen elhagyták e falvakat, s csak a képzetlen, valóban halmozottan hátrányos helyzetű, munkaerőpiacról kiszoruló emberek, és az idősek maradtak. Munkaalkalmak nincsenek, vagy csak nagyon ritkán, alkalmoszerűen. A falvak dolgozó rétege gyakorlatilag a közmunkások köre.*
- ❖ *A társadalmi kilátástalanság, az anyagi bizonytalanság, a nyomor*

lényegében mindmáig egyre nő. A bevétel nélküli, vagy alkalmi bevételekből élő családok gyakran napi szinten küzdenek konkrét megélhetési problémával. A megélhetési csapdahelyzet kiúttalanságából egyetlen kiútként sokan a magas kamatú, azonnali kölcsönök felvételét látják maguk előtt. Az Ormánságban hatalmas társadalmi problémát jelent az uzsorakölcsönök rendszere, annak nyomasztó, sokszor erőszakig fajuló terhe, a lakosság egymás közötti végeláthatatlan adósságszpirálja.

- ❖ *Történelmi tanulmányaink során többször találkozhattunk az „egykézés” fogalmával. Az egykézés családmódeljének egyik kiindulópontja az Ormánság volt, ahol a nem túl nagy földterülettel rendelkező kis- és középparasztok csak egy gyermeket vállaltak és neveltek fel, hogy egyrészt el tudják a gyermeket látni-tartani, másrészt hogy a földterületet örökösödéskor ne kelljen több részre osztani. Ennek következtében az Ormánság volt az egyik első olyan terület hazánkban ahol a népességszám csökkent (jóval a II.világháború előtti időszakban!). Ez a családmódel is némiképp magyarázza egyébként a nagyszámú roma népességet a térségben. Ma azonban az Ormánság egy mutató tekintetében kiemelkedik hazánkban, ez pedig, hogy egyedülálló módon a helyi falvakban a népesség növekszik, rendkívül magas a születések száma az országos tendenciáktól eltérően. Ennek fényében különösen elgondolkodtató az, hogy a kiúttalan, kilátástalan családokban tömegével felnövő gyermekeknek vajon milyen a jövőképük? Egy nemrég elkészült tanulmány szerint az Ormánságban felnövő általános iskolás gyermekek jövőképe az ő elmondásuk alapján gyakorlatilag kimerül a munkanélküli voltban, vagy jobb esetben a közmunkás-létben, érthető módon: más példát maguk körül ezek a gyerekek egyáltalán nem látnak.*

Imacélok

- Adjunk hálát Istennek, hogy a nehéz sorsú falvakban is ott világít Ő és az Ő Igéje, akár csak egy elhagyatott romos templom formájában. Kérjük az Urat, hogy segítsen ezeket újra élettel megtölteni. Hívjon el erre a nagy munkára új és új embereket, akik vigaszt, lelki táplálékot adhatnak az itteni lakosságnak.
- Kérjük Isten segítségét abban is, hogy a lelki megújulás mellett az ilyen tragikus helyzetű területeink társadalmi-gazdasági megújulásra is átmelessenek. Adjon az Úr egyetértést, jószándékot az ittenieknek, és adjon tenni vágyó, áldozatkész embereket.
- Imádkozzunk Istenhez különösen azokért az idősekért, akik ilyen nehéz helyzetű falvakban élnek, orvosi és minden más segítségtől távol, kiszolgáltatva.
- Könyörögjünk Istenhez azért, hogy adjon fényt, adjon kiutat a csapdába került embereknek, családoknak. Adja az Úr, hogy ne a gonosz haszonlesés, hanem inkább egymás segítése kerüljön előtérbe.
- Könyörögjünk az Úrhoz a jövő nemzedékekért. A jó példát nem látó gyermekekért. A nyomorban felnövekvő fiatalokért, akik sokszor önpusztításba menekülnek, akik nem látják, hogy mekkora kincs az életük.